

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **FINANCE BULLDOG s. r. o.**, se sídlem Pelhřimov, Svatovítské náměstí 126, IČ: 281 00 441, zastoupen JUDr. Milenou Novákovou, advokátkou se sídlem Český Krumlov, Rooseveltova 37, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, o žalobě proti rozhodnutí Bankovní rady České národní banky ze dne 4. 9. 2014, č. j.: 2014/34828/CNB/110,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. V části, v níž se žalobce domáhá zrušení výroku II. rozhodnutí Bankovní rady České národní banky ze dne 4. 9. 2014, č. j.: 2014/34828/CNB/110, se žaloba odmítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Bankovní rada České národní banky (dále jen „Bankovní rada“) zamítla výrokem I. jeho rozklad proti rozhodnutí České národní banky (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „CNB“) ze dne 20. 6. 2014, č. j.: 2014/8345/570. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 1 000 000 Kč v souladu s § 43b odst. 7 zákona č. 42/1994 Sb.,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením (dále jen „zákon o penzijním připojištění“) za spáchání správního deliktu dle § 43b odst. 4 téhož zákona. Žalobce svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění, tedy nepostupoval v souvislosti s uzavíráním, změnou nebo ukončením smlouvy kvalifikovaně, čestně a spravedlivě v nejlepším zájmu zájemce o uzavření smlouvy, neboť (i) dne 28. 11. 2010 zprostředkoval u AEGON Penzijního fondu, a. s., se sídlem Praha 4, Na Pankráci 26/322 uzavření smluv o penzijním připojištění pro ve výroku specifikované osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům (zastoupené opatrovníkem Ústavem sociální péče Lidmaň, příspěvkovou organizací), aniž zohlednil jejich specifickou situaci, která jim umožňovala získat invalidní penzi již po 36 měsících, a to s maximální výší státního příspěvku; (ii) při uzavírání smluv o penzijním připojištění (doručených penzijnímu fondu mezi 1. 3. 2012 a 11. 11. 2012) nepostupoval v nejlepším zájmu ve výroku specifikovaných osob, neboť je nedostatečně informoval o všech náležitostech penzijního připojištění a doporučoval investice, které pro tyto osoby nebyly výhodné, ale naopak zajišťovaly vysoké příjmy žalobci. Výrokem II. napadeného rozhodnutí žalovaná opravila výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že v části A výroku se slova „za jednání ad (i) až ad (i)“ nahrazují slovy „za jednání ad (i) až ad (ii)“.

II. Obsah žaloby

Žalobce napadené rozhodnutí považuje za nesprávné po právní i věcné stránce, neboť žalovaná vycházela z nedostatečně zjištěného skutkového stavu (neprovedla důkazy nezbytné pro podřazení skutkového průběhu pod legislativní rámec) a rovněž neodstranila vady řízení před správním orgánem I. stupně.

Dle žalobce je podstatou sporu otázka, zda jednání žalobce naplnilo znaky skutkové podstaty deliktu, za jehož spáchání mu byla uložena pokuta. Žalobce obdržel oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední dne 26. 11. 2012. Podnět pro zahájení řízení podal AEGON Penzijní fond, v němž upozornil na praktiky žalobce jakožto zprostředkovatele penzijního připojištění. AEGON Penzijní fond uzavřel dne 15. 4. 2009 s žalobcem smlouvu o obchodním zastoupení, na jejímž základě se žalobce zavázal vyvíjet činnost směřující k uzavírání smluv o penzijním připojištění mezi AEGON Penzijním fondem a třetí osobu. Zároveň uzavřeli mandátní smlouvu, kde dohodli provizi, která je nyní z pohledu ČNB tak velká, že zastírá jakýkoliv smysl jednání žalobce s klientem.

Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46, podle něhož je „*kategorie správních deliktů kategorií trestního práva v širším smyslu, tudíž se i pro správní delikty uplatní povinnost správního orgánu zkoumat naplnění formálních znaků správního deliktu, ale také zda jednání vykazuje daný stupeň společenské škodlivosti, tudíž materiální stránku správního deliktu*“. V daném případě však správní orgán nezkoumal, kdo je objektem daného deliktu, jaká byla subjektivní stránka jednání žalobce, ani následky správního deliktu (objektivní stránku a objekt). Pouze obecně popsal žalobcovo jednání, aniž posoudil jeho celkové okolnosti.

Žalobce dále cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 67/2012-48, který pojem „*poskytování služby kvalifikovaně, čestně a spravedlivě, v nejlepším zájmu svých zákazníků*“ označil za tzv. neurčitý právní pojem, při jehož interpretaci „*se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu. Sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

neurčitěho pojmu zařadit. (...) Při soudním přezkumu použití a výkladu neurčitěho právního pojmu je nutno respektovat uvážení správního orgánu, které je zaměřeno na vyhodnocení skutkového stavu a zejména zhodnocení, zda pod vymezený obecný pojem spadá“.

Správní orgán I. stupně ani žalovaná však skutkovou podstatu daného správního deliktu nevymezily; správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí tvrdí, že předmětem posuzování je výhradně žalobcovo chování vůči zájemcům. Přitom právní vztah mezi žalobcem jako zprostředkovatelem připojištění a zájemci probíhal v právním rámci daném mandátní smlouvou uzavřenou mezi žalobcem a AEGON Penzijním fondem. Tento fond se zavázal za žalobcovu činnost vyplácet provizi podle stanovených provizních pravidel. Podstatou tzv. deliktního jednání, které je žalobci vytýkáno, je výše provize, kterou měl obdržet od AEGON Penzijního fondu, nikoliv jeho chování ke klientům, se kterými uzavřel zprostředkovaně smlouvu o penzijním připojištění.

Dle žalované měl žalobce naplnit skutkovou podstatu správního deliktu dvěma okruhy svého jednání. Skutkově se jedná o dvě akce – soubory uzavřených smluv s klienty, které žalobce dále označuje jako 1. Akce Lidmaň a 2. Akce nestandardních smluv.

K Akci Lidmaň žalobce uvádí, že v souladu s příslušnou mandátní smlouvou uzavřel mj. 51 smluv o penzijním připojištění s klienty Ústavu sociální péče Lidmaň. Jednalo se o osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům zastoupené opatrovníkem Ústavem sociální péče Lidmaň, příspěvkovou organizací (dále jen „opatrovník“). Ve 44 smlouvách byla sjednána výše měsíčního příspěvku v rozmezí 1 400 Kč až 4 400 Kč. Měsíční příspěvky byly předplaceny na období 12 nebo 36 měsíců. Na základě takto uzavřených smluv vznikl žalobci nárok na provizi ve výši 532 565 Kč. Po zjištění výše nároku na provizi AEGON Penzijní fond vyhodnotil uvedené smlouvy jako nestandardní a podal žalobu k soudu na určení neplatnosti uzavření 44 smluv o penzijním připojištění s výše uvedenými nadprůměrnými příspěvky. V mezidobí však již Okresní soud v Pelhřimově jakožto opatrovnícký soud vyhověl návrhu opatrovníka na schválení uzavření daných smluv o penzijním připojištění. Opatrovnícký soud ve svém rozsudku dospěl k závěru, že „výše uvedený právní úkon není v rozporu se zájmy opatrovance. Opatrovníkovi je třeba dát zapravdu v tom, že pro opatrovance je výhodné, aby do budoucna získal určitou finanční rezervu, a to jak s ohledem na jeho postižení a zdravotní stav, tak i s ohledem na vývoj sociální politiky státu. (...) Za tohoto skutkového stavu je tedy v zájmu opatrovance, aby se jeho finanční úspory naspořené na penzijním připojištění ještě dále zúčtovaly a aby měl možnost získat po 36 měsících invalidní penzi“. Po tomto rozsudku vzal AEGON Penzijní fond svoji žalobu zpět a provizi žalobci vyplatil. Dne 20. 4. 2012 pak podal podnět ČNB k zahájení řízení.

Žalobce v rozkladu vznesl námitku, že správní orgán I. stupně nerespektoval zásadu věci pravomocně rozhodnuté a sám si o věci učinil vlastní právní názor odlišný od závěru soudu, aniž přitom provedl nezbytné dokazování. Opatrovnícký soud dospěl k závěru, že příslušný právní úkon byl ve prospěch klientů, ovšem správní orgán I. stupně s tímto závěrem polemizuje s ohledem na novelizaci zákona, která byla přijata rok poté. Na str. 9-13 provádí hypotetické výpočty podle novelizovaného zákona, který nebyl v době uzavření smluv platný, takové srovnání je však účelové a nezákonné. V bodě 58 pak tvrdí, že výběr penzijního připojištění není vhodným produktem, ovšem s tímto závěrem žalobce nesouhlasí. Správní orgán I. stupně žalobce rovněž trestá za to, že všichni klienti neměli uzavřené stejné smlouvy, ačkoliv žalobce opakovaně uváděl, že smlouvy byly uzavírány s ohledem na ekonomické možnosti jednotlivých klientů. Rovněž zdůrazňuje, že je pouze poradcem a konečné slovo stran spoření má samotný klient; žádný z nich si přitom nestěžoval, že by jejich zájmy byly

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

ohroženy. Správní orgán I. stupně měl rovněž k dispozici vyjádření opatrovníka pro Okresní soud v Pelhřimově, které jednoznačně svědčí ve prospěch žalobce, ovšem oba správní orgány tento důkaz opominuly.

Správní orgány dále nevzaly v úvahu časový sled událostí. Opatrovník se rozhodl přispívat pouze 100 Kč/měsíc z důvodu nedůvěry k AEGON Penzijnímu fondu. Tato společnost totiž odmítla příslušné smlouvy přijmout do systému a potvrdit jejich existenci, případně přijetí platby (od prosince 2010 do března 2011). Z toho důvodu rovněž žalobce přestal navrhopvat vybrat vklady z Raiffeisen bank stavební spořitelny a vložit je do penzijního připojištění pro zajištění státního příspěvku. AEGON Penzijní fond nechtěl platby přijmout, neboť se zdráhal vyplácet žalobci vysoké provize, na něž by po 36 měsících zcela jistě nevydělal. Chyba byla ovšem v nastavení provizního systému, nikoliv v jednání žalobce.

Žalobce na tento postup AEGON Penzijního fondu upozorňoval, ovšem oba správní orgány opakovaně tvrdily, že jednání penzijního fondu není předmětem daného správního řízení. Žalobce opakuje, že skutková podstata správního deliktu nebyla prokázána, správní orgány neprovedly důkazy svědčící ve prospěch žalobce, rovněž se nezabývaly objektivní stránkou deliktu, tedy skutečnou újmou klientů. Bankovní rada i správní orgán I. stupně argumentují, že újma vznikla AEGON Penzijnímu fondu z důvodu vysokého nároku na provizi, ovšem zároveň tvrdí, že o AEGON Penzijní fond v daném řízení nejde a jeho smluvní vztah se žalobcem není pro posouzení věci podstatný. Ve správním řízení rovněž neprokázaly subjektivní stránku deliktu. Žalobce tvrdí, že požadoval pouze to, co mu dle uzavřených smluv náleželo.

K akci nestandardních smluv žalobce uvádí, že skutečně uzavřel 14 smluv pro nestandardní investice svých klientů v rámci poskytovaného finančního poradenství. S každým z nich sepsal mandátní smlouvu (tzv. klientské karty), ve kterých byly zaznamenány konkrétní potřeby a požadavky klientů, jejich současná situace a budoucí cíle. Každý klient si tedy sám vybral variantu pro něj nejpříznivější. Správní orgán I. stupně v bodě 128 svého rozhodnutí uvedl, že dle tvrzení žalobce *„někteří zákazníci neměli v úmyslu v návaznosti na informace poskytnuté účastníkem získat penzi, ale počítali s odbytným, čili neměli v úmyslu přispívat na penzijní připojištění delší dobu. Jejich úmyslem bylo provést zhodnocení peněžních prostředků za velmi krátkou dobu. Penzijní připojištění však není vhodný produkt pro krátkodobé investice s vysokým vkladem, a to ani svým zaměřením, ani ekonomickou návratností (...)*“. Tato argumentace však nevychází z žádného dokazování. Klienti naopak měli tyto základní požadavky: 100% návratnost vkladu, vysoká bezpečnost uložení investice, nízké riziko, rychlá dostupnost investice a počítali s drobnými poplatky. Tyto údaje vyplývají z klientských karet, které ovšem Bankovní rada odmítla hodnotit.

Žalobce nepostupoval v rozporu se zákonem o penzijním připojištění, podle něhož účastníci mohou spořit dobrovolně a stát se zavazuje poskytovat jim ochranu. Klienti prokazatelně chtěli smlouvy o penzijním připojištění uzavřít a spolupracovali s AEGON Penzijním fondem (viz důkazy na str. 920 až 922 správního spisu). Zde AEGON Penzijní fond ve vyjádření pro žalovanou uvádí nepravdivé informace, neboť klienti měli zájem o sjednání penzijního připojištění a s penzijním fondem spolupracovali. Naopak tato společnost následně přestala s klienty komunikovat a nepotvrdila jim přijetí smluv. Zároveň žalobce ve správním řízení dokládal, že někteří klienti si u žalované stěžovali na nestandardní postup AEGON Penzijního fondu. K těmto důkazům se správní orgán I. stupně rovněž nevyjádřil, ale při ústním jednání sdělil, že předmětem posuzovaného chování není právní vztah mezi žalobcem a AEGON Penzijním fondem, ale pouze spokojenost klientů se službami

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

žalobce při uzavírání smluv o penzijním připojištění. Žádný z klientů si však na jednání žalobce nestěžoval. Žalobce výslech klientů navrhoval, ovšem správní orgány tento důkaz rovněž neprovedly. Žalobce v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, č. j. 1 Afs 45/2010-159, podle něhož „*opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem přes návrh účastníků rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud při postupu podle zásady volného hodnocení důkazů přes návrh účastníků vůbec nezabýval, téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, ale současně též jeho protiústavnost*“.

V bodě 137 správní orgán I. stupně spekuluje o dopadu na finance klientů, pokud by se rozhodli zůstat a využívat státní podporu. Klienti byli ovšem informováni a rozhodli se pro krátkodobé spoření. Žalobce opakuje, že správní rozhodnutí se neopírá o fakta doložená důkazy, ale pouze o domněnky a spekulace.

Žalobce v průběhu správního řízení aktivně spolupracoval s žalovanou a opakovaně žádal o sdělení, zda jsou jeho vyjádření dostačující či zda má předložit další důkazy. Během ústního jednání navrhoval, že svá tvrzení doloží svědeckými výpověďmi klientů. Žalovaná však tyto důkazy odmítla. Nejistila tedy v souladu s § 3 správního řádu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce neporušil povinnosti vyplývající z § 12 zákona o penzijním připojištění, neboť klienty řádně informoval.

Žalobce závěrem namítá zjevnou nepřiměřenost pokuty uložené ve výši 1 000 000 Kč, a to s ohledem na jeho hospodářský výsledek. Proto navrhuje snížit pokutu na 100 000 Kč, neboť takto vysoká sankce je jak dostatečným finančním postihem žalobce, tak preventivním prostředkem, který vylučuje v budoucnosti opakování postupu, který se dostane do možné kolize se zákonem o penzijním připojištění. Při ukládání trestu je správní orgán dále povinen řídit se principem zákonnosti trestu a jeho individualizace. Vzhledem k tomu, že zákon o penzijním připojištění neupravuje výčet skutkových okolností, které má správní orgán zohlednit při určení druhu a výše sankce, je dle žalobce nutné postupovat dle obecné úpravy obsažené v § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Při rozhodování tedy musí vzít v úvahu závažnost spáchaného přestupku, způsob jeho spáchání, následky, okolnosti, míru zavinění, pohnutky pachatele a zda byl za daný skutek již postižen. Žalovaná při stanovení výše sankce vycházela výhradně z výpočtu údajného zisku žalobce, ačkoliv žalobce tuto částku neobdržel. Získal toliko provizi ze smluv uzavřených s opatrovníkem Lidmaň, jejíž oprávněnost potvrdil soud. Žalobce se domnívá, že výše sankce by neměla být počítána z obrátu dosaženého žalobcem, ale z charakteru protiprávního jednání a jeho společenské škodlivosti. Sankce ve výši 100 000 Kč je vzhledem k výše řečenému přiměřená okolnostem, za kterých byl správní delikt spáchán.

Žalobce žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná ve vyjádření k žalobě zdůrazňuje, že ke zvláštním náležitostem žaloby podle § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) patří označení výroků napadeného rozhodnutí. V daném případě obsahuje napadené rozhodnutí dva výroky. Ačkoliv žalobce v žalobním návrhu přesně neoznačil napadené výroky, v souladu s komentářovou literaturou je třeba vycházet z toho, že napadá rozhodnutí jako celek. Žalovaná upozorňuje, že v případě výroku II. napadeného rozhodnutí však žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, neboť ve lhůtě 15 dnů ode dne

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

doručení nepodal proti rozhodnutí rozklad. V případě výroku II. napadeného rozhodnutí je proto žaloba nepřípustná.

Žalovaná má za prokázané, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění. Subjektem ve smyslu tohoto správního deliktu může být pouze právnická osoba, která jako zprostředkovatel penzijního připojištění poruší povinnost stanovenou v § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění. Podle § 4 odst. 1 písm. e) zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (dále jen „zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích“) může zprostředkovatelskou činnost na území České republiky provozovat právnická nebo fyzická osoba jako pojišťovací makléř. Jak uvedeno v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, žalobce je od 14. 5. 2009 registrovaným pojišťovacím makléřem. Dle žalované byl proto subjekt správního deliktu v rozhodnutí prvního stupně vymezen dostatečně.

Ohledně subjektivní stránky správního deliktu žalovaná odkazuje na str. 147 rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kde správní orgán jasně uvedl, že odpovědnost za posuzovaný správní delikt je konstruována jako objektivní, tedy bez ohledu na zavinění. Správní orgán tedy neměl povinnost zkoumat, zda se žalobce správního deliktu dopustil úmyslně a tuto skutečnost zohlednil pouze při stanovení výše sankce.

Objektem skutkové podstaty daného správního deliktu je zájem na řádném poskytnutí služeb v oblasti penzijního připojištění, tedy ochrana zájemců o uzavření smlouvy nebo účastníka penzijního připojištění před nekvalifikovaným, nečestným, nespravedlivým jednáním ze strany zprostředkovatele penzijního připojištění a před jednáním, které není v jejich nejlepším zájmu. Správní orgán I. stupně přitom objekt ve svém rozhodnutí tímto způsobem vymezil.

Ohledně objektivní stránky skutkové podstaty žalovaná uvádí, že dle výroku i odůvodnění rozhodnutí prvního stupně žalobce porušil povinnost vyplývající z § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění při zprostředkování uzavření smluv o penzijním připojištění u konkrétního penzijního fondu pro specifikované zájemce o uzavření smlouvy. Na str. 146 rozhodnutí správní orgán I. stupně dále uvedl, že daný správní delikt patří mezi delikty ohrožovací, tzn. jejich následkem je již samotné ohrožení zájmů chráněných zákonem. Příčinný vztah mezi protiprávním jednáním a následkem je tak z rozhodnutí bezpochyby zřejmý.

Správní orgán I. stupně se taktéž vypořádal s otázkou materiální stránky deliktu, tedy jeho společenské škodlivosti. Společenská škodlivost je v daném případě dána povahou chráněného zájmu, jak ho žalovaná definovala výše. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46, společenskou škodlivost definoval v závislosti na závažnost spáchaného správního deliktu. Správní orgán I. stupně v tomto smyslu posoudil závažnost správního deliktu v bodech 145, 146, 148 a 149 svého rozhodnutí a shledal, že došlo k ohrožení zájmu chráněného zákonem o penzijním připojištění.

K námitce nedostatečného vymezení neurčitého pojmu žalovaná uvádí, že výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahuje jak popis skutku, tak jeho právní kvalifikaci. V odůvodnění jsou pak dále rozvedeny důvody, pro které správní orgán žalobcovo jednání kvalifikoval jakožto porušení povinnosti dle § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění, tedy jako nečestné a nespravedlivé a v rozporu se zájmy zájemce o uzavření smlouvy.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Žalovaná dále opakuje, že předmětem správního řízení nebyly soukromoprávní vztahy žalobce a AEGON Penzijního fondu, ale výhradně jednání žalobce při uzavírání příslušných smluv a správní orgán I. stupně se zabýval pouze nastavením provizního systému mezi žalobcem a AEGON Penzijním fondem (např. body 21, 22, 138 nebo 150 rozhodnutí). Žalovaná uzavírá, že skutkovou podstatu správního deliktu správní orgán I. stupně vymezil ve svém rozhodnutí dostatečně.

K akci Lidmaň žalovaná zdůrazňuje, že obdobné námitky žalobce vznesl již v rozkladu, proto v této části odkazuje na napadené rozhodnutí. Pouze pro přehlednost se vyjadřuje k následujícím bodům žalobcovy argumentace. K námitce nerespektování věci rozhodnuté rozsudkem Okresního soudu v Pelhřimově uvádí, že správní orgán I. stupně nerozhodoval o právech zájemců uzavřít smlouvu o penzijním připojištění, ale o povinnostech žalobce postupovat vůči těmto osobám s odbornou péčí. Tato námitka je proto bezpředmětná. Dále z rozhodnutí prvního stupně nevyplývá, že by správní orgán I. stupně jakkoliv polemizoval se závěry Okresního soudu v Pelhřimově a už vůbec ne v souvislosti s novou právní úpravou (str. 7 napadeného rozhodnutí). K tvrzení žalobce, že správní orgán I. stupně v rozhodnutí provedl pouze hypotetické výpočty, žalovaná dodává, že namítaná skutečnost má oporu ve skutkových zjištěních a správní orgán tak pouze uvedl výši skutečné hmotné újmy, která z jednání žalobce vyplynula (str. 7 napadeného rozhodnutí). Žalovaná se dále domnívá, že provedení žalobcem navržených důkazů by bylo nadbytečné (str. 8 napadeného rozhodnutí) a jednání AEGON Penzijního fondu nebylo předmětem daného správního řízení. Případné stížnosti klientů na tento penzijní fond byly nadto postoupeny příslušnému subjektu k dalšímu šetření. K otázce provizního systému zdůrazňuje, že jeho nevhodného nastavení nesmí jít na úkor zájemců o uzavření smlouvy (str. 4 napadeného rozhodnutí). Rovněž odmítá spekulaci žalobce, že se snaží zakrýt chyby v působení AEGON Penzijního fondu, neboť k této skutečnosti není žádný důvod. Rovněž má za to, že byly provedeny veškeré důkazy nezbytné pro zjištění stavu věci a újmou klientů se dostatečně zabýval správní orgán I. stupně v bodu 31 a 32 svého rozhodnutí.

Rovněž v případě akce nestandardních smluv žalovaná odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitce opomenutí důkazu tzv. klientskou kartou žalovaná uvádí, že žalobce nespecifikuje, jaké informace správní orgán I. nevyhodnotil, ač tak učinit měl. Žalovaná je naopak toho názoru, že žalobce přistupoval ke klientům tak, že neměli možnost objektivně vyhodnotit, zda nabízený produkt splňuje jejich skutečný zájem. Při poskytování služeb na finančním trhu je vždy nutné individuálně vyhodnotit vhodnost a nastavení produktů pro konkrétní zájemce; žalobce však zájemcům nabízel zcela nevhodný finanční produkt pro krátkodobou investici s vysokým vkladem (str. 13 a 14 napadeného rozhodnutí).

K neprovedení výsledku některých klientů žalovaná tvrdí, že z předložených dokladů (reakce klientů na finanční dotazník, stížnosti a čestná prohlášení) jasně vyplynulo, že záměrem většiny z nich byla krátkodobá investice, jak to ve svém vyjádření uvedl i žalobce (str. 13 napadeného rozhodnutí). Žalovaná přitom neprovedení těchto důkazů náležité odůvodnila.

Žalovaná nepovažuje výši pokuty za nepřiměřenou, jak již Bankovní rada uvedla na str. 14 napadeného rozhodnutí. Zákon o penzijním připojištění obsahuje v § 43c odst. 2 pravidlo, podle něhož při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Při úvaze o konkrétní výši pokuty vzal správní orgán I. stupně v úvahu jak

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

represivní, tak preventivní účinek ukládané pokuty, neboť cílem pokuty je především odradit žalobce od obdobného jednání v budoucnosti.

Žalovaná žádá, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.

Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Pro větší přehlednost soud rozdělil žalobní námitky do čtyř okruhů, s kterými se vypořádal v následujícím pořadí: 1) nejprve se zabýval otázkou naplnění znaků skutkové podstaty příslušného správního deliktu, dále 2) jednáním žalobce, jímž nezohlednil specifickou situaci zájemců o uzavření smluv o penzijní připojištění (akce Lidmaň), a 3) doporučoval nevýhodné investice (akce nestandardních smluv) a naposledy 4) námitkou nepřiměřené výše pokuty.

1) Naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu

Právní úprava v rozhodné době (tedy v době spáchání správního deliktu) byla založena na odpovědnosti právnické osoby za správní delikt. Správním deliktem se rozumí protiprávní jednání právnické či fyzické osoby, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, a za něž ukládá správní orgán sankci stanovenou zákonem. Subjektem odpovědnosti je fyzická osoba nebo právnická osoba jako celek. K uplatnění odpovědnosti za správní delikt je nutné, aby jednání naplňovalo jak obecné znaky (protiprávnost jednání, existence odpovědné osoby, trestnost stanovená zákonem), tak znaky některé konkrétní skutkové podstaty uvedené ve zvláštním zákoně. Znaky určující skutkovou podstatu se člení na znaky charakterizující objekt, objektivní stránku, subjekt a subjektivní stránku deliktu (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006-65). Z výše uvedeného tedy vyplývá, že správní orgán je povinen při ukládání sankcí za správní delikty zkoumat naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu.

Skutková podstata správního deliktu dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění zněla: „Právnická osoba jako zprostředkovatel penzijního připojištění se dopustí správního deliktu tím, že v souvislosti se zprostředkováním uzavření smlouvy, její změny nebo ukončení jedná v rozporu s § 12 odst. 4 až 6“.

Dle citovaného ustanovení může být subjektem posuzovaného správního deliktu (jeho pachatelem) pouze právnická osoba, která působí jako zprostředkovatel penzijního připojištění. Ohledně pojmu zprostředkovatel je třeba vyjít z § 4 odst. 1 písm. e) zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích, podle něhož „zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví může za podmínek stanovených tímto zákonem provozovat na území České republiky právnická nebo fyzická osoba jako pojišťovací makléř“. Žalobce je právnickou osobou (jejímž předmětem podnikání je dle obchodního rejstříku výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a poskytování nebo zprostředkování

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

spotřebitelského úvěru) a od 14. 5. 2009 je registrovaným pojišťovacím makléřem. Tyto informace správní orgán I. stupně uvedl v bodě 1 a 2 svého rozhodnutí a dle soudu je taková charakteristika subjektu správního deliktu dostačující.

Stran subjektivní stránky skutkové podstaty správní orgán I. stupně zcela správně uvedl (viz bod 147 rozhodnutí prvního stupně), že zákon o penzijním připojištění konstruuje odpovědnost za deliktní jednání žalobce jako objektivní, tedy bez ohledu na zavinění. Je tedy zcela nerozhodné, zda žalobce zákon porušil úmyslně či z nedbalosti, a správní orgán I. stupně neměl povinnost zkoumat naplnění tohoto znaku skutkové podstaty. Otázka úmyslu měla vliv toliko na stanovení výše pokuty.

V případě objektivní stránky skutkové podstaty je třeba zkoumat, zda se subjekt dopustil protiprávního jednání, jaký mělo následek a posoudit kauzální nexus mezi nimi. V řešeném případě správní orgán I. stupně právně kvalifikoval žalobcovo jednání ve výroku i odůvodnění rozhodnutí prvního stupně tak, že žalobce jednal v rozporu s § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění, tedy porušil povinnost postupovat v souvislosti s uzavíráním, změnou nebo ukončením smlouvy kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zájemce o uzavření smlouvy. Toto jednání spočívalo jednak ve skutečnosti, že žalobce (i) zprostředkoval uzavření smluv o penzijním připojištění u konkrétního penzijního fondu pro zájemce specifikované ve výroku rozhodnutí prvního stupně, aniž zohlednil jejich zvláštní situaci, která jim umožňovala získat invalidní penzi již po 36 měsících, a to s maximální výší státního příspěvku a (ii) zájemce nedostatečně informoval o všech náležitostech penzijního připojištění, doporučoval jim penzijní připojištění jako nejlepší produkt na finančním trhu, a to bez ohledu na jejich investiční cíle a zároveň jim doporučoval krátkodobé (6 měsíců) vysoké investice do penzijního připojištění, jež měli následně dle svého uvážení snížit na minimální hodnotu, tedy investice, které nebyly pro zájemce výhodné, ale naopak zajišťovaly vysoké příjmy žalobci. Správní orgán I. stupně žalobcovo jednání dále zpřesnil v odůvodnění svého rozhodnutí (v části skutková zjištění). Otázkou dostatečnosti zjištění skutkového stavu se pak soud zabýval v souvislosti s konkrétním jednáním žalobce (viz níže bod 2 a 3).

Ohledně následku protiprávního jednání správní orgán I. stupně v bodu 146 svého rozhodnutí správně uvedl, že všechna výše popsaná deliktní jednání mají charakter tzv. ohrožovacích deliktů, jejichž následkem je již samotné ohrožení zájmů chráněných zákonem. *„Účinek v podobě vzniku škody na majetku netvoří znak skutkové podstaty žádného ze zjištěných správních deliktů. Závažným následkem je již ohrožení plně způsobilé vyvolat hmotnou újmu na majetku zájemců či účastníků penzijního připojištění, potažmo nehmotnou újmu na příslušném státem chráněném zájmu, k čemuž při protiprávním jednání účastníka řízení reálně docházelo“*. K uvedené citaci soud dodává, že následky ohrožení není třeba dokazovat, ale postačí jejich odborné posouzení. Správní orgán tedy nejprve pomocí dokazování zjistí skutkový stav a následně odborně posoudí, zda zjištěné skutkové okolnosti skutečně znamenají ohrožení *způsobilé vyvolat hmotnou újmu na majetku zájemců, resp. nehmotnou újmu na zákonem chráněném zájmu na řádném poskytnutí služeb v oblasti penzijního připojištění*. Skutková zjištění správní orgán I. stupně shrnul na str. 7 až 13 a 20 až 24 svého rozhodnutí, kde rovněž přehledně uvedl, k jakým následkům žalobcovo protiprávní jednání vedlo, případně mohlo vést. Příčinná souvislost mezi žalobcovým jednáním a jeho následkem pak z rozhodnutí bez dalšího vyplývá.

V této souvislosti správní orgán I. stupně rovněž dostatečně definoval objekt skutkové podstaty správního deliktu, neboť se jedná o zájem, který žalobce svým jednáním ohrozil. Za objekt skutkové podstaty posuzovaného správního deliktu přitom označil jednak zájem na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

řádném poskytnutí služeb v oblasti penzijního připojištění, jednak ochranu zájemců o uzavření smlouvy před nekvalifikovaným, nečestným a nespravedlivým jednáním ze strany odborně způsobilých osob. Správní orgán I. stupně dostal i závěrům Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46, podle nichž je kategorie správních deliktů „*kategorií trestního práva v širším slova smyslu, tudíž se i pro správní delikty uplatní povinnost správního orgánu zkoumat nejen naplnění formálních znaků správního deliktu, ale také, zda jednání vykazuje daný stupeň společenské škodlivosti, tudíž materiální stránku správního deliktu*“. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je tedy třeba vždy zkoumat materiální stránku deliktů, a to ve všech řízeních, ve kterých je rozhodováno o odpovědnosti za veřejnoprávní delikt a o sankci za něj. Ohledně stupně společenské škodlivosti Nejvyšší správní soud v tomtéž rozsudku judikoval, že „*je určován zejména závažností správního deliktu, kterou lze posoudit zejména s ohledem na způsob jeho spáchání a jeho následky, okolnosti, za nichž byl spáchán, na formu a míru zavinění za předpokladu, že zavinění je zákonným znakem deliktu, a v neposlední řadě též s ohledem na osobu pachatele a případné pohnutky, které jej ke spáchání vedly*“. V daném případě je společenská škodlivost dána povahou chráněného zájmu (viz výše) a správní orgán I. stupně posoudil stupeň škodlivosti jako významně vysoký. Vedle povahy chráněného zájmu přihlédl rovněž ke skutečnosti, že se žalobce dopustil daného jednání několika dílčími útoky a snažil se obohatit na úkor osob, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům. Napadené rozhodnutí tedy obстоjí i z tohoto hlediska.

Žalobce dále vznesl námitku stran neurčitého právního pojmu, který v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 1 Afs 67/2012-48) správní orgán musí „*nejprve obecně vymezit a vyložit, poté jej poměřit s konkrétním skutkovým stavem v dané věci a nakonec usoudit, zda tento skutkový stav je podřaditelný pod neurčitý právní pojem (...)*“. V dané věci správní orgán I. stupně ve výroku rozhodnutí popsal žalobcovo protiprávní jednání, které následně kvalifikoval jako porušení povinnosti stanovené v § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění, neboť žalobce nepostupoval *kvalifikovaně, čestně a spravedlivě v nejlepším zájmu zájemce*. Dle soudu přitom nelze napadeného rozhodnutí označit za nezákonné pouze z toho důvodu, že správní orgán nejprve ve zcela obecné rovině nevymezil příslušný neurčitý právní pojem, neboť z kvalifikace správního orgánu I. stupně přímo vyplývá, že žalobce nepostupoval v nejlepším zájmu zájemce a nečestně sledoval vlastní zájem na úkor zájmu zájemce. Jeho jednání tedy odpovídalo doslovnému znění příslušného neurčitého pojmu, o jehož výkladu v daném případě nemůže být sporu.

Není důvodná ani námitka, podle níž podstatou vytýkaného deliktního jednání byla výše provize, kterou žalobce obdržel, nikoliv jeho jednání vůči klientům. Správní orgán I. stupně i Bankovní rada správně uvedly, že předmětem správního řízení nebyly soukromoprávní vztahy žalobce a AEGON Penzijního fondu, a to s ohledem na posuzovaný správní delikt a porušenou právní povinnost (která primárně chrání zájemce o uzavření smlouvy nebo účastníka). Správní orgán I. stupně se sice zabýval nastavením provizního systému mezi žalobcem a AEGON Penzijním fondem, ovšem činil tak proto, aby poměřil újmu zájemců a žalobcův zisk (viz např. bod 37 rozhodnutí správního orgánu I. stupně).

2) Nezohlednění specifické situace zájemců o uzavření smluv o penzijní připojištění (akce Lidmaň)

Soud předně považuje za nutné zdůraznit, že předmětem příslušného správního řízení bylo posouzení, zda žalobce při zprostředkování smluv postupoval v souladu s § 12 odst. 4 zákona o penzijním připojištění. Správní orgán I. stupně se tedy zabýval jednáním žalobce ve

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

vztahu k zájemcům o uzavření smluv, nikoliv jeho smluvním vztahem s AEGON Penzijním fondem. V bodu 150 svého rozhodnutí přitom konstatoval, že ačkoliv měl penzijní fond nastavený provizní systém způsobem, který umožňoval vyplácení vysokých provizí, tato skutečnost neopravňovala žalobce daný systém zneužít a jednat v rozporu se zákonem o penzijním připojištění, resp. proti zájmům klientů. V tomtéž bodě správní orgán sice zmínil, že žalobce svým jednáním poškodil rovněž AEGON Penzijní fond, ovšem toto tvrzení uvedl pouze ve vztahu k újmě účastníků penzijního připojištění, jejichž majetek není od majetku penzijního fondu oddělen. Správní orgány nadto zohlednily, že AEGON Penzijní fond nastavením svých smluvních podmínek žalobci umožnil vznik takové situace, ovšem tento fakt považovaly toliko za polehčující okolnost (bod 152 rozhodnutí prvního stupně), nikoliv za skutečnost mající vliv na naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění.

Není důvodná ani námitka, podle níž žalovaná nerespektovala zásadu věci pravomocně rozhodnuté rozsudkem Okresního soudu v Pelhřimově. Bankovní rada v napadeném rozhodnutí uvedla, že v daném případě nerozhodovala o právech opatrovanců uzavřít smlouvu o penzijním připojištění, ale o povinnostech žalobce, který uzavření uvedených smluv zprostředkoval, postupovat vůči těmto osobám s odbornou péčí. Soud se s názorem žalované ztotožňuje a dodává, že opatrovnický soud shledal za výhodné pro opatrovance uzavřít smlouvy o penzijním připojištění s možností získat po 36 měsících invalidní penzi. Žalovaná však postihla žalobce za jednání, jímž 20ti klientům rozpočítal příspěvky pouze na 12 měsíců a nikoliv na 36 měsíců, ač to bylo pro klienty výhodnější; jeho závěr proto není v rozporu s názorem opatrovnického soudu. Rovněž je třeba odmítnout námitku, podle níž správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí polemizuje se závěry opatrovnického soudu. Nic takové s odůvodněním rozhodnutí nevyplývá. K otázce výpočtů dle novelizovaného zákona pak soud dodává, že v rozhodnutí prvního stupně je sice uvedena částka, na niž by klienti měli nárok po 1. 1. 2013, ovšem správní orgán I. stupně uvedl, že *„k této skutečnosti při vyhodnocování jednání účastníka nebude přihlížet, neboť účastník řízení nemohl o změně legislativy v okamžiku uzavření smluvního vztahu vědět“* (bod 31 rozhodnutí prvního stupně). Na samotných výpočtech zhodnocení vkladů klientů pak soud neshledává nic závadného, neboť správní orgán I. stupně na základě skutkových zjištění toliko uvedl vyšší skutečné hmotné újmy, která z jednání žalobce vyplynula. Nelze souhlasit ani s námitkou žalobce, že správní orgány neprovedly navržený důkaz vyjádřením opatrovníka pro Okresní soud v Pelhřimově; z rozhodnutí prvního stupně (bod 27) je zřejmé, že správní orgán z tohoto rozsudku, který obsahuje vyjádření opatrovníka, vycházel, takže provedení navrženého důkazu by bylo nadbytečné. Poznámka žalobce, že se žalovaná snaží zakrýt chyby v působení AEGON Penzijního fondu, je zcela bezpředmětná, neboť nesouvisí s jeho odpovědností za správní delikt. Z napadeného rozhodnutí nadto vyplývá, že případné stížnosti na postup AEGON Penzijního fondu byly postoupeny k dalšímu šetření.

Stejně tak se soud ztotožnil s odůvodněním správního orgánu I. stupně, který v bodě 57 až 67 svého rozhodnutí vyčerpávajícím způsobem uvedl, proč pro příslušné zájemce nebylo penzijní připojištění vhodným produktem. Zejména zdůraznil, že penzijní připojištění je ze své podstaty dlouhodobým finančním produktem, jehož základním znakem jsou státní příspěvky, které mají z hlediska výnosnosti zásadní význam. Přitom platí, že pokud klienti nekládají své peněžní prostředky po dobu alespoň 36 měsíců, penzijní připojištění nelze považovat za vhodný produkt, neboť účastníkům nevznikne nárok na státní příspěvek. Nadto žádný penzijní fond negarantuje zhodnocení vložených finančních prostředků. Žalobce však rozpočítal u 20ti klientů vklady do penzijního připojištění na 12 měsíců, za což získal provizi

ve výši 285 285 Kč, tedy o 195 000 Kč více, než kdyby vklady klientů rozpočítal na 36 měsíců.

Soud tedy shrnuje, že správní orgány dostatečně prokázaly, že žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění, neboť v rozporu s § 12 odst. 4 téhož zákona při uzavření smluv o penzijním připojištění pro osoby zbavené způsobilosti k právním nezohlednil jejich specifickou situaci, která jim umožňovala získat invalidní penzi již po 36 měsících, a to s maximální výší státního příspěvku.

3) Doporučování nevýhodných investic (akce nestandardních smluv)

Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí nemohla být ani námitka, podle níž žalovaná přes opakované návrhy žalobce neprovedla důkaz tzv. klientskými kartami. Tento důkaz žalobce navrhoval jak v rozkladu proti rozhodnutí prvního stupně, tak ve vyjádření ze dne 4. 11. 2013, č. j. 2013/12197/570 (dále jen „vyjádření ze dne 4. 11. 2013“). Žalovaná žalobcovu námitku vypořádala na str. 13 napadeného rozhodnutí tak, že „na ni nelze reagovat, protože účastník řízení vůbec neuvedl, resp. nespecifikoval, jaké informace nebyly správním orgánem prvního stupně vyhodnoceny a vyhodnoceny být měly“. Obdobnou argumentaci žalovaná uvedla i ve vyjádření k žalobě. S touto argumentací se soud sice neztotožnil, neboť z vyjádření ze dne 4. 11. 2013 vyplývá, že žalobce v klientských kartách zaznamenal konkrétní informace o jejich požadavcích tak, aby pro ně vybral ty nejlepší produkty, a rovněž zdůraznil, že konečné nabídky předchází několik schůzek, na kterých se probírají v podstatě všechny finanční produkty v oblasti spoření, pojištění, oblasti úvěrů, popř. další speciální produkty jako jsou bankovní účty. Přesto však soud shledal, že skutkové závěry žalované obstojí. Na základě provedených důkazů totiž dle soudu mohla Bankovní rada i správní orgán I. stupně učinit závěr o spáchání předmětného správního deliktu také v případě „akce nestandardních smluv“, přičemž správní orgány jasně a konkrétně uvedly důvody, pro které shledaly žalobce vinným. Zejména zdůraznily, že někteří klienti neměli v úmyslu v návaznosti na informace poskytnuté žalobcem získat penzi, ale počítali s odbytým, čili neměli v úmyslu přispívat na penzijní připojištění delší dobu. Penzijní pojištění však není vhodný produkt pro krátkodobé investice s vysokým vkladem, a to ani svým zaměřením, ani ekonomickou návratností. Zákazníci předčasným ukončením přicházejí jak o daňové výhody, tak o státní příspěvek. Zůstává jim jen případné zhodnocení penzijního fondu. Správní orgány rovněž prokázaly porušení informační povinnosti dle § 12 odst. 5 písm. c) zákona o penzijním připojištění, a to zejména ohledně výše provize, o níž žalobce klienty neinformoval jasně, určitě a písemně ještě před uzavřením smlouvy. Částečné pochybení ve vztahu k neprovedení důkazu klientskými kartami tedy dle soudu nemohlo vést k derogaci napadených správních rozhodnutí.

V dalších námitkách žalobce upozorňuje na nestandardní chování AEGON Penzijního fondu a k jeho prokázání navrhuje důkazy výsledkem zájemců o uzavření smluv. Soud v této souvislosti opětovně zdůrazňuje, že jednání AEGON Penzijního fondu nebylo předmětem daného správního řízení a případné stížnosti klientů byly postoupeny k dalšímu šetření (viz výše); zároveň je třeba souhlasit s žalovanou, že výsledek jednotlivých klientů by byl nadbytečný, neboť z předložených dokladů (např. z reakce klientů na finanční dotazník zaslaný AEGON Penzijním fondem, jejich stížností a čestných prohlášení) vyplynulo, že záměrem většiny z nich byla krátkodobá investice, což potvrdil i žalobce ve vyjádření ze dne 4. 11. 2013. Tato skutečnost tedy nebyla mezi účastníky sporná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

4) Nepřiměřená výše pokuty

Dále se soud zabýval otázkou výše pokuty a ani tuto námitku neshledal důvodnou.

Správní orgány při uložení pokuty vycházely z § 43c odst. 2 zákona o penzijním připojištění, v souladu s nímž přihlédly k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán. Žalobcem navržená aplikace § 12 odst. 1 přestupkového zákona nebo § 46b odst. 2 zákona o ČNB proto není přípádná. Správní orgán I. stupně na str. 35 až 37 rozhodnutí přihlédl ke skutečnosti, že žalobce se protiprávního jednání dopustil několika dílčími útoky, úmyslně a snažil se obohatit na úkor osob, které byly zbaveny způsobivosti k právním úkonům a mají jen nepatrné příjmy, přičemž motivem žalobce bylo získání vysokých provizí. Správní orgán I. stupně zohlednil taktéž polehčující okolnosti (jednalo se o první porušení zákona ze strany žalobce, AEGON Penzijní fond nastavením svých smluvních podmínek umožnil vznik této situace) a pečlivě se vypořádal s majetkovými poměry žalobce.

Soud nepřistoupil ani k navrhanému snížení uložené pokuty s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, podle něhož soudní řád správní umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti sankce jen pod podmínkou, že je správním orgánem uložená sankce *zjevně nepřiměřená*. Nejvyšší správní soud rovněž stanovil, že smyslem a účelem soudní moderace není hledání „ideální“ výše sankce místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se v zákonném rozmezí, *zjevně neodpovídala zohlednitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce*.

Žádné takovéto pochybení ve věci výše uložené sankce však soud v předmětné věci neshledal. Správní orgány při užití správního uvážení při určení konkrétní výše sankce nijak nevybočily z mezí vytyčených zákonem, ani správní uvážení nezneužily, a soud neshledal ani žádné jiné nedostatky v jejich rozhodování. Naopak lze konstatovat, že správní orgány při rozhodování o výši pokuty rozvedly své úvahy o způsobu spáchání správního deliktu, o jeho následcích a o okolnostech, za nichž byly správní delikty spáchány, což plně odpovídá zákonným kritériím pro určení výše sankce. Pokutu pak i dle soudu stanovily tak, aby splnila svůj nápravný i preventivní charakter.

Závěrem pak soud podotýká, že případ posoudil rovněž z hlediska požadavku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, dle kterého „*rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější*“. Žalobci byla uložena pokuta za správní delikt dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění, který v době jeho spáchání umožňoval uložit pokutu do výše až 5 000 000 Kč (§ 43b odst. 7 zákona o penzijním připojištění). V souvislosti se zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, zákon o penzijním připojištění již nehovoří o správním deliktu, nýbrž příslušné protiprávní jednání nazývá přestupkem. Zároveň však nebyla nikterak změněna skutková podstata, kterou byl žalobce shledán vinným, a rovněž horní hranice pokuty, kterou lze za přestupek dle § 43b odst. 4 zákona o penzijním připojištění uložit, zůstala nezměněna. Soud proto ke změně právní úpravy nepřihlédl.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Výrok II. tohoto rozsudku soud odůvodňuje následovně: dle § 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s. „*žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá*“. Napadené rozhodnutí v této věci obsahuje dva výroky, a to I. Rozklad společnosti FINANCE BULLDOG s. r. o., IČO 281 00 441, se sídlem Svatovítské náměstí 126, 393 01 Pelhřimov, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky ze dne 20. 6. 2014, č. j. 2014/8345/570, se potvrzuje. II. Výrok rozhodnutí České národní banky ze dne 20. 6. 2014, č. j. 2014/8345/570 se opravuje tak, že v části A výroku se slova „za jednání ad (i) až ad (i)“ nahrazují slovy „za jednání ad (i) až ad (ii)“.

Žalobce v petitu navrhl zrušení napadeného rozhodnutí jako celku, přičemž na str. 3 žaloby specifikoval, že napadá rozhodnutí žalované v celém rozsahu, tzn. všechny výrokové části vyjma výroku o poplatku za správní řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaná svým výrokem II. napadeného rozhodnutí vydala opravné rozhodnutí ve smyslu § 70 správního řádu, jímž provedla opravu zřejmých nesprávností rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Proti takovému rozhodnutí má účastník, kterým jím může být přímo dotčen, právo podat odvolání. Vzhledem k tomu, že žalobce odvolání proti opravnému rozhodnutí nepodal, nevyčerpal tím řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem a žaloba proti této části výroku napadeného rozhodnutí je nepřipustná v souladu s § 68 písm. a) s. ř. s. Soud vzal taktéž v potaz judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudek ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 119/2011-101), dle níž je možné rozhodnout odlišně o jednotlivých výrocích napadeného rozhodnutí pouze v případě, že tyto výroky jsou od sebe zcela jednoznačně oddělitelné. Vzhledem k tomu, že oba výroky napadeného rozhodnutí na sebe nejsou jakkoliv navázány (opravné rozhodnutí mohlo být vydáno samostatným usnesením), soud příslušnou část žaloby odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. 1. 2018

JUDr. Karla Cháberová, v. r.
předsedkyně senátu